

Wychodzi
dwa razy
na tydzień

KORRESPONDENT

przy Gaze-
cie War-
szawskiej.

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY.

DNIA 12 CZERWCA.

№ 44

ROKU 1847.

MAGISTRAT MIASTA WARSZAWY.

Doświadczenie przekonano iż podczas odbywającego się w Warszawie targu na wełnę, dobrze urządzone pośrednictwo między sprzedającymi a kupującymi jest częstokroć niezbędną a to z powodów: że nie każdy właściciel albo raczej producent wełny może osobiście ją przywieść na targ i dokonać jej sprzedaży, że dla braku dokładnych wiadomości o większej lub mniejszej potrzebie i poszukiwaniu tego materiału za granicą, a tym samym o warunkach handlu i rzeczywistej cenie różnych jego gatunków, nie jeden mimowolnie naraża się na straty przez niekorzystną sprzedaż, albo odręcza kupującego ządaniem cen zbyt wygórowanych; że wreszcie używanie przy sprzedaży wełny, ludzi z przymiotami różnych jej gatunków, lub z zachodzącymi w tej mierze stosunkami handlowymi dostatecznie nieobeznanych, pewnej ręką niedających i w wielu przypadkach z osobistych widoków, jedną lub drugą stronę na uszczerbek narażających, szkodliwy wpływ wywiera na pomysłność targu.

Dla zaradzenia przeto powyższym niedogodnościom, z upoważnienia Władzy Wyższej ustanowieni zostali do pośredniczenia przy sprzedaży i kupnie wełny podczas targu św. Janskiego w Warszawie następujący Meklerowie przysięgli tutejszej Giełdy Kupieckiej:

1. Bruk Walenty, przy ulicy Tamka Nr. 2970¹¹, 2. Erlich Ludwik przy ulicy Freta nr. 248/9, 3. Hoehedlinger Xawery, przy ulicy Senatorskiej nr. 463, 4. Heinsze Andrzej przy ulicy Długiej nr. 550, 5. Kronenberg Ludwik przy ulicy Miodowej nr. 486 lit. B., 6. Lithauer Marcin przy ulicy Targowej nr. 951, 7. Ollendorf Ludwik przy ulicy Elektoralnej nr. 779, 8. Rubinsztajn Markus przy ulicy Nalewki 2251 lit. C., 9. Wertheim Juliusz przy ulicy Trebackiej nr. 638, z tym wszakże wyraźnym zastrzeżeniem, iż ustanowienie wspomnianych pośredników, nie wkłada na sprzedających lub nabywających wełnę obowiązku, wyłącznego ich wzywania i nieogranicza innych osób w trudnieniu się i ułatwianiem sprzedaży i kupna tego materiału, tudzież że przyznane przysięgłym Meklerom wynagrodzenie (courtage) od każdej z dwóch stron umawiających się, stale oznaczone zostało na pół od sta, w stosunku wartości sprzedanej i nabytej za ich pośrednictwem wełny.

Zawiadamiając o tym osoby interesowane a mianowicie producentów wełny i kupców, nadmieniam, iż w razie doznanego zawodu lub szkody z użycia innych pośredników podczas targu, sami sobie winę przypisują, jako zaniedbujący korzystać z pomocy wymienionych wyżej Meklerów, należycie wykwalifikowanych, z kaucji odpowiedzialnych i przysięgłych, którzy stałe miejsce na targowisku w lokalu Deputacji Jarmarcznej wyznaczane sobie mają.

w Warszawie dnia 28 maja (9 czerwca) 1847 roku.

Prezydent Rzeczywistej Rady Stanu *Grajner*,
Naczelnik Kancelarii *Lucenski*.

MYŚLI o CHOWIE BYDŁA i UWAGA NAD PŁODOZMIANEM.

Chów bydła rogatego w gospodarstwie rolném, jest koniecznym i ściśle połączonym z témże gospodarstwem. O tém nie masz co rozprawiać. Idzie tylko o wybór rasy tegoż bydła, a to nie jest rzeczą obojętną. Słuszność mają, że o tém tyle piszą i rozprawiają. Każdy co pisze, albo przynosi korzyść innym, jeżeli podaje dobre i zbawienne rady, albo odnosi sam i ci którzy są jego zlaniami, jeżeli zostanie przekonany, że mylnie widział, i mylnie rzecz pojął.

W wyborze rasy bydła rogatego do chowu dwa są główne cele, przyjemność i pożytek. Cel pierwszy, jako indywidualny, powinien być każdemu zostawiony do woli. Co do drugiego: Pożytkiem z bydła rogatego przy gospodarstwie rolném jest 1) nawóz, 2) uprawa roli i załatwienie innych koniecznych potrzebnych robót około gospodarstwa, 3) pożytek z nabiału, handel czyli sprzedaż i upas bydła.

1) Co do produkcji nawozu bydlęcego, jest zupełnie obojętną rzeczą jakiej rasy bydło rolnik trzyma, byle je chował w proporcji wyprodukowanej karmi, i byle chowane bydło było należycie karmione i utrzymywane.

2) Wół krajowy, a raczej na miejscu splodzony i wychowany, byle zdrowy i silny, jest zupełnie zdolnym i dostatecznym odbywać wszelkie prace około roli i innych robót gospodarskich. Nie widzę żadnego powodu, a raczej żadnej korzyści zastępować go wołem zagranicznym inną rasą. A być może że nasz wół dobrze karmiony i dobrze utrzymywany, jest trwalszym w pracy i mniej podległy szkodliwym wpływom różnych zmian klimatu. Że utrzymanie wołu naszego mniej kosztowne, mniej ambarasowne, to pewna (*).

3. Żeby dokładnie ocenić pożytek z nabiału od krowy, należy zachować ściśle rachunek między przychodem z wartości nabiału a kosztem utrzymania krowy (**). Myli się ten bardzo i zwodzi innych, kto z ilości otrzymanego mleka szacuje przychód pominawszy wszystkie inne względy. Po takich ogólnych i nażytych dobrze każdemu znanych uwagach, przejdźmy do rzeczy. Być może, zaprowadzenie u nas krów rasowych zagranicznych przyniosłoby nam większy pożytek z nabiału. Lecz wypadek wtenczas tylko mógłby być niezawodnym, gdyby właściciel wprowadzając do swojej obory krowy zagraniczne rasowe, w tym samym czasie wprowadził w swoje gospodarstwo system taki, jakiego trzymano się tam, z kąd pochodzą krowy, i gdyby otrzymany nabiał potrafił przerobić na produkt handlowy, jak sery szwajcarskie, holenderskie i inne. Takie postępowanie, o ile może być podobnym

(*) Mogłoby wszelako więcej kosztować, gdybyśmy chcieli lepiej dbać o niego, ale też i kosztby się opłacił, bohy wół lepiej robił i lepiej trzymał się w ciele.

(**) Coś należałoby także odliczyć na umorzenie kapitału wkładowego, który w późniejszych latach krowy zmniejsza się, a coś na procent od kapitału.

do uskutecznienia, na jakie straty mogłoby narazić gospodarza? Łatwo każdy oceni. (*)

Ponieważ pożytek z nabiału, w teraźniejszym systemie gospodarowania, jest przychodem podrzędnym, którego nikt o pomiar nie należy, lecz owszem ile możności pomnażać bez uszczerbku innych źródeł dochodu, lub tak, żeby te inne źródła dochodu z korzyścią zostały wynagrodzone przez przychód z nabiału; zatem przeczony i logiczny gospodarz, żeby się przekonał o korzyściach z przemiany rasy swojego bydła, powinien zacząć od tego: Na tej samej oborze i na tym samym utrzymaniu, jakie miały dotychczas jego krowy, postawi krowy, tej rasy, jaką myśli zaprowadzić u siebie. Przekona się, że pożytek z krów rasowych zagranicznych o dużo będzie mniejszym od pożytku z krów domowych. Jeżeli zaś swoim domowym krowom polepszy, i da takie utrzymanie, jakiego wymagają krowy zagraniczne, nabiału od swoich otrzyma tyle co i od zagranicznych rasowych ale czystego zysku z nabiału nie będzie miał żadnego (**), wyjąwszy ten jeden wypadek, kiedy ma posiadłość blisko miasta i może sprzedawać otrzymane mleko zaraz na kwarty, niepotrzebując przerabiać go na ser i masło. To twierdzą z własnego doświadczenia, łatwo także o tem przekonać się, tylko porachować.

W mojej oborze mam krowy już w drugim pokoleniu, z krów domowych, po buhajach tyrolskich i szwajcarskich oryginalnych. Te co do nabiału, są gorsze od krów domowych (**). Może to pochodzić z nagłego słrzyżowania się ras i może w dalszych pokoleniach poprawiłoby się. Krowy po buhajach szwajcarskich są lepsze od krów po buhajach tyrolskich. Pod tym więc względem, pożytku z przemiany rasy bydła rogatego niewidzę. Na przedmieściu większego miasta krowy zagraniczne rasowe mogą być daleko pożyteczniejsze jak u nas po wsiach, bo tam sam widok pięknej krowy może wabić konkurentów na śmietanie i mleko.

4 Handel czyli sprzedaż bydła rogatego, naprzód uważam dwójako: na potrzeby zagranicy w większej ilości, i na potrzebę miejscową. Pierwszej właściwiej Podolowi niepraktykowałem, a że mówię tylko to co sam doświadczyłem, dla tego o niej nie niepowiem. W handlu na potrzeb miejscową, najlichnijszym i najważniejszym konkurentem jest nasz chłop: ten pewnie nie kupi ani wołu, ani krowy rasowej zagranicznej, obojdem z daleka, będzie się bał nawet zapytać o nie. Bez żadnego wątpienia, lepiej wychodzi ten, kto ma na sprzedaż dobre miejscowe bydło, i sprzedaje je po targach najbliższych miasteczek, aniżeli ten który bydło rasowe zagraniczne prowadzi o kilkanaście mil na sławniejsze jarmarki. Ma pewne koszta na podróż, opłatę stajni, a niepewnego i tylko przypadkowego kupca. Znajdą się tacy, których zachęca szalona dzisiaj cena buhajów i krów szwajcarskich, lecz niech się nad tem dobrze zastanowią, że to popłaca moda nie realna ich wartość. Korzystać z mody, dobrze, ale na modzie gruntować stałe przychody gospodarskie, to ślizkie.

Do wypasu najlepsze jest bydło takie, które stosunkowo więcej daje łożu. A że pod tym względem lepsze jest nasze miejscowe bydło aniżeli szwajcarskie, lub tyrolskie, to pewna. Co do wielkości bydła opasowego, to niezawodne, że wół większy, więcej potrzebuje jeść, a zatem wypasienie wołu większego jest kosztowniejszym. Wół większy więcej kosztuje niż chudy, więcej też wart opasiony. A jeżeli to pewna, że wół bierze na siebie łoż i mięso tylko z części pożywnych dawaną mu karmą, przeto przy regularnem i starannem utrzymaniu wołów opasowych, czysty zysk wypadnie jednaki z mniejszej liczby większych wołów, a z większej liczby mniejszych (***). Łatwość

(*) Niemcy powiadają, że krowa mleko daje gardłem, to jest dawaj krowie dobrze jeść, krowie jaką masz, a będziesz od niej miał mleko.

(**) Czysty zysk byłby z czasem ztąd, że po dobrze utrzymanych i do dobrej dojrzałości doprowadzonych krowach byłyby lepsze i dojniejsze od matek krowy.

(***) Niewiedzieć czy buhaje były po krowach mlecznych czy niemlecznych.

(****) Alcyza i skóra może robić jaką różnicę w rachunku.

zaś pozbycia większych lub mniejszych wołów, jest po największą częśći względna, czy te idą w zagraniczny handel, czy na miejscową konsumpcję. W wyborze bydła na opas największą uwagę zwracać należy na indywidualny przymiot bydlęcia dobrego trawienia; lecz ten niepochozi z wyboru rasy, ale ze starannego chowu bydła.

Pod żadnym tedy względem niewidzę korzyści zastępować nasze bydło miejscowe, innem, zagranicznem rasowem.

Gdziekolwiek mówiłem o naszym bydłie miejscowem, zawsze rozumiałem bydło dorodne, zdrowe i silne. Wychować takie bydło, jest głównem zadaniem gospodarza-rolnika. Wiele bardzo rozprawiano i pisano w tym przedmiocie, ale z bardzo małym wyjątkiem można powiedzieć, że pisano i rozprawiano o nas, ale nie dla nas. W naszym kraju mniejszy właściciel gruntowy i ekonom, największy wpływ mogą wywrzeć na chów bydła rogatego, bo i sami bezpośrednio trudnią się chowem bydła, i oni są wzorem najbliższym i jedynym, a nawet stać się mogą najpierwszą pomocą w każdej wsi swoim właścicielom, w skierowaniu ich na dobrą i niemylną drogę w drobiazgowym chowie bydła. Dzieła zaś traktujące o chowie bydła, jedne są pisane w obcym języku, inne lubo w rodowitym, lecz mają tę powszechną wadę, że są pisane naukowym stylem i bardzo słusznie o nich można powiedzieć, że piszący, bardziej chciał popisać się ze swojemi wiadomościami, jak nauczyć tych, którzy istotnie potrzebują nauki. Oczewista zatem, że dla pierwszych, to jest mniejszych właścicieli gruntowych, niewiele, a dla drugich, to jest ekonomów, jeszcze mniej przystępne (*).

Ja wziąłem za pióro nie w tej rozumiałości, że to co napiszę będzie dobre i dostateczne. Nieumiem języków obcych, niepotrafię mego zdania poprzeć, powagę autorów stawiać przeciwko (**). Poświęciłem się gospodarstwu dopiero od 1831 r., najlepiej sam siebie potrafię ocenić. Sumiennie opowiadałem to, czego mnie nauczyła 16 letnia praktyka i naturalne pojęcie rzeczy. Piszę jedynie dla tego, abym innych, lepszych odemnie pobudził do pisania.

Nim zacząłem gospodarzyć, zawsze lubilem piękne bydło, i nawet podług tego jak gdzie widziałem piękne lub nieczemne, brałem dobrą lub złą opinię o właścicielu i gospodarzu. I dziś widzę, że miałem w takim sądzie zupełną słuszność. Szczególnie pp. ekonomowie niech uważają na tę okoliczność, że piękne bydło na folwarku, robi dobrą reputację gospodarzowi, a dobra reputacja ekonomy przyczynia się do dobrego chleba. Zaczawszy sam gospodarować, naturalnie dbałem o chów i hodowlą bydła. Z początku tak u siebie, jak i w dobrach mojemu zarządowi oddanych, chowałem i rozmnażałem bydło miejscowe. Później nie z przekonania, ale bardziej z mody i z widoku przyjsia do lepszego bydła, zaprowadziłem buhaje tyrolskie i szwajcarskie; dziś mając i swoje bydło miejscowe, i w drugim pokoleniu tyrolskie i szwajcarskie, przeonałem się, że z dobrej drogi zeszedłem, a puściłem się mylną. Miejscowe bydło pod wszelkimi względami jest lepszym od poprawnego szwajcarskiego. Tyrolskie zaś, jeszcze gorsze od tego. Wreszcie i w polu i w oborze dłużej i miliej oko spocznie na własnem krajowem, jak na Tyrolu lub Szwajcarze.

Ambicja i materialna korzyść powinny powodować każdego gospodarza rolnika, aby miał piękne bydło rasowe. Lecz mojem zdaniem najlepiej postąpi ten gospodarz, który dla siebie obierze tę rasę, jaką miejscowy klimat i miejscowe okoliczności utworzyły. Niech ją uszlachetnia przez wybór buhajów, przez wybór krów, od których mają być przychowane cielęta. Niech tak zimą jak i latem bez zbytku, a dostatecznie karmi starsze bydło, niech starannie i troskliwie hoduje cielęta, niech dobry czyni wybór między cielętami przeznaczo-

(*) Jest to prawdziwą kłatwą niedowarzonej nauki, że się zrozumiałą uczynić nieumie. Nikt pożyczanych pieniędzy drugiemu dawać nie lubi; przeciwnie pożyczaną nauką najchętniej drugim służy.

(**) Praktyczni autorowie zagraniczni twierdzą, że zaprowadzenie obcych ras bydła rzadko wychodzi na dobre.

nemi do chowu, a niezawodnie dójdzie do doskonałości (*). Gospodarz, jeżeli swoje ojczyste ulepsza, uszlachetnia, doskonali, czyni to bez wielkich nakładów, i nie tylko że niedoznaje chwilowego upadku swoich przychodów, lecz nadto te ciągle mu wzrastają, w miarę postępu, i jeżeli tego czynić zaniedbuje traci sam, czyni uszczerbek bogactwu krajowemu. Nic go uniewinnić nie może. Jeżeli chce do siebie przenieść obce, stwarzać—musi na to koniecznie wyłożyć gotowy kapitał. Niechże dobrze wprzód porachuje, czy późniejsze przychody wrócić mu kapitał z lepszym procentem. Jeszcze i ta uwaga: Bydło rógate zagranicznej rasy może być zaprowadzone po niektórych tylko gospodarstwach; lecz nigdy w całym kraju. Owszem, na ogół wywrze szkodliwy wpływ, bo ci którzy nie są w stanie trzymać buhajów, a którzy razem wzięci, niezawodnie będą stanowić większość, nie będą ich mieli, i będą przymuszeni używać daleko gorszych jak teraz. Nakoniec proste, tyluletnie doświadczenie nas uczy, że czy to roślina, czy zwierzę przemiesione z pod obcego nieba, wyradza się i aklimatyzuje się. Zaprowadzenie zatem zagranicznej rasy bydła wymagałoby niejako perjodycznego nakładu kapitału na wprowadzanie rasowych przynajmniej buhajów, i uczyniłoby nas w tym względzie zależnymi od zagranicy.

Rozważywszy wszystko, to podobno wypadnie: że mogą się znajdować rasy bydła rogatego z lepszymi przydatkami od naszej, lecz dla nas w ogóle biorąc, niemasz lepszej, właściwszej, pożyteczniejszej, nad własną. Trzymajmy się swojej, a postępujmy rozważnie, uszlachetniajmy ją i pielęgnujmy.

Pod jednem, zrobię moję uwagę nad płodozmianem pana Hieronima Kunaszowskiego, w Nr 33 Korrespondenta umieszczonym.

Pan Kunaszewski powiada, że obawa narażenia dochodów pierwszoletnich w przejściu z zastarzałego w nowożytny system, jest niewątpliwą przyczyną nierozszerzania się płodozmianu w naszym kraju. Dalej cytuje przysłowie, nim za sześć lub dziewięć lat korzyści z takiego gospodarstwa wynikną, można z głodu zginąć. Nim słonce zejdzie, rosa oczy wyje. Ja przynajmniej powiadam, że ponieważ mielibyśmy rację i gdybyśmy wszyscy jednocześnie w naszym kraju chcieli zaprowadzić systemizowane, przemienne gospodarstwo, wielu z głodu by pomarło, i rosa oczyby wyjadała. Prawda za granicą ogromne korzyści przynosi systematyczne przemienne gospodarstwo, ale jakim sposobem ono powstało? Oto korzyść go utworzyła, a rozum podciągnął pod prawidła systemu. Być może i my mamy rozum, ale czy mamy korzyść, i w jakim stopniu? nad tym no zastanówmy się.

Gospodarstwo systematyczne przemienne zasadza się na pewnej i porządnej przemianie zboża kłosowego, roślinami okopowemi, handlowemi czyli fabrycznemi, strączkowemi i pastewnem. W takim gospodarstwie, zmniejsza się produkcja zboża kłosowego (*). W ten czas więc gospodarstwo systematyczne przemienne przyniesie niezawodnie, a nawet wielkie korzyści, kiedy gospodarz przychodem z roślin nowo wprowadzonych zastąpi ubytek przychodu wynikłego ze zmniejszonej produkcji zboża kłosowego. Jestże nasz kraj, jesteśmyż my w takim położeniu, aby jednoczesny wielki ubytek produkcji zboża kłosowego zastąpić przychodem z nowo zaprowadzonych roślin nad możność korzystnego pozbycia i skonsumowania? Z pewnością odpowiadam: nie; przynajmniej w większych gospodarstwach. Zaprowadzajmy przemienne gospodarstwo, bo ono jest korzystniejszym od naszego dotychczasowego. Ale zaprowadzając, nieniszczymy nagle dawnego, ani stwarzajmy nowe, podług tego lub owego systemu, gdzieś tam za granicą uznanego za najlepszy. Obierzmy sobie system, zapewnijmy przychód z roślin pastewnych i okopowych przez zaprowadzenie stosownych fabrykacji i przychodu z inwentarza. W takiej przemianie postępujmy rozważnie, stanowczo i wytrwale, a osiągniemy

(*) Są, którzy sądzą, że rasowe a zagraniczne bydło jest to samo, tym tedy wyraźnie powiadam, że i my mamy własną rasę bydła, a zatem bydło rasowe. Tylko tam gdzie znikczemniałe, trzeba umiejętnie rasę przywrócić mu.

(**) Niekoniecznie się zmniejsza produkcja. W dobrém płodozmianem gospodarstwie powinienby się tylko wysiew zmniejszyć.

my korzyści bez narażenia się na jakiekolwiek straty. Postępujmy krokiem powolnym, lecz pewnym, a skoków szalonych nieróbmy i innych do tego niezachęcajmy. (*)

Duch czasu, zmiana okoliczności, stawiają nas w konieczności, abysmy zaczęli i postępowali. Zaczynamy więc i postępujemy, bo inaczej dawne utracimy, a do niczego nie przyjdziemy. Stracił się nie lekajmy. Żaden bowiem gospodarz, który dawny tryb zmienił na przemienne gospodarstwo, stopniowo, rozważnie i porządnie, nie tylko żadnych strat nieponiósł, lecz owszem, w miarę postępu przybywały i powiększyły się korzyści. Nakład na pierwotkowe zakupienie nasion jest tak mały i tak prędko wraca się, że nawet nie warto go brać pod uwagę. Przechodząc z trzypolowego gospodarstwa na przemienne, nie widzę potrzeby wykładać kapitału na zakupienie suchej karmy dla inwentarza. Stopniowo więcej obsiewając a mniej zostawiając ugoru, będą i coraz większe przychody i przyjdzie się do zapasu suchej karmy bez wyłożenia kapitału.

J. Z.—z D.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Z B O Ź E.

Jarosław 24 maja. Od kilku dni mamy deszcze, tak wielce pożądane po kilkutygodniowej posusze, i te tak ożime jak i jare zasiewy pokrzepiły. Nasienie rzepy przez wysoki rząd wieśniakom najlaskawiej rozdane pięknie powoschodziło, ale w czasie posuchy młode roślinki znacznie uszkodziły pchły ziemne. Zalecane wałkowanie w nauce o uprawie rzepy przez wysoki rząd krajowy udzielonej, jako obce naszemu wieśniakowi u nas użytym być jeszcze nie może, ale za to kazalem u siebie rzepę pod wieczór popiołem posiewać, co pchły zupełnie wyniszczyło. Tego samego środka używam z bardzo dobrym skutkiem i na rosadę kapuscianą. Zapasy zboża na składach w Jarosławiu są już bardzo małe, wszelako cały ruch handlowy jest obecnie w zbożu i prawie każdy żydek, mający jakie bądź zasoby pieniężne, rzucił się do kupczenia zbożem. Śmiało można powiedzieć, iż każdy dzień w Jarosławiu jest teraz targiem zbożowym, wiele bowiem przybywa fur ze zbożem z wschodnich cyrkulów, a czekające już fury z Rzeszowa, Tarnowa i Krakowa takowe zabierają. Z tych powodów ceny zboża ciągle idą w górę, i tak płacą za korzec pszenicy 22 do 23 złr., żyta 19 do 20 złr., jęczmienia 17 złr. 30 kr. grochu 20 złr., owsa 10 złr., kartofli 5 do 5 złr. 30 kr., hreczki 16 złr. 30 kr., rzepaku 9 złr. 30 kr. w. w. Oleju konopnego lub lnianego płaci się garniec po 3 złr. Łoju nietopionego kamień po 11 złr. a topionego po 14 złr. w. w. Skóry krowie płacą sztukę po 11 do 12 złr. 30 kr., a wołowe po 15 do 20 złr. w. w. Potaż drzewny płacą centnar po 20 złr. a słomiany po 17 złr. w. w. Wódki okowity 30 stopniowej płacą garniec po 3 złr. 15 kr. w. w., lecz tylko małemi partjami, bo hurtownej sprzedaży niema.

„roclaw 8 czerwca. Zdrowej pszenicy dosyć dziś wystawiono na sprzedaż; zaraz na początku targu cena stanęła na 4½ do 5 tal. za białą pszenicę, a 4 tal. 12 sr. gr. do 5 tal. za żółtą, (52 do 60 zł. za korzec). Później po tych cenach nie tak skwapliwie kupowano. Mieszany towar nie pojawił się na targu, i taki gatunek ledwie zbyć można po 3¾ do 4½ tal. (43 do 50 zł. korzec). O żyto wszędzie i żywo się dopytywano; wygórowane żądania posiadaczy żyta nie stanęły na przeszkodzie szybkiemu rozkupowi, dawano co zażądano, a bardzo mała ilość wystawiona do sprzedania. Nie zdołała pokryć wszystkich potrzeb konsumentów. Płacono za 84 fun. 4½ tal. (54 zł. korzec) 45½ tal. (53 zł. gr. 20 korzec) 82 funtowe 4⅓ do 4½ tal. (49 do 52 zł. korzec) 81 fun. 4 tal. 9 sr. gr. (49 zł. gr. 20 korzec) 80 fun. (48 zł. korzec). Partja ważąca na szeflu 75 do 76 fun. sprzedana została po 4 tal. (48 zł. korzec). I jęczmień podskoczył

(*) Festina lente powinno niezawodnie, ale i koniecznie być godłem gospodarza.

w górę, najlepszy towar stał po 3 tal. 5 do 6 sr. (37 do 37 gr. 6 za korzec) średni po 3 tal. (36 zł. korzec) ordynaryjny, nie czysty po 2 tal 22 sr. gr. (31 gr. 12 korzec), owies tylko w dobrych gatunkach jest pokupny, średni i posłedni towar opuszczony zupełnie i stosunkowo nader niska jego cena. Najlepszy gatunek płacą po 48 do 50 sr. gr. (19 zł. gr. 6 do 20 korzec), średni 46 do 47 sr. gr. ordynaryjny po 45 sr. gr. sprzedają (18 zł. korzec).

O nieudaniu się tegorocznego plonu rzepakowego w Szląsku wszyscy już są przekonani, ale wiadomości z innych Prowincyj nie zgadzają się pod tym względem. Dla tego kupcy jeszcze się z umowami i zakupami wstrzymują i niedają więcej nad 3 tal. (36 zł. korzec) gdy tymczasem producenci ani chcą słuchać o tak niskiej cenie, rachują bowiem na wyższe ceny z powodu złych widoków w Szląsku co do rzepaku. W skutek takich okoliczności nie możemy donieść o żadnych obrotach, 3 tal. za szefel wszędzie i gotówką dostać można. Okowita dziś prawie nominalnie daje się notować. Tak towar na miejscu jak i na dostawę zbyćby można po 18 tal. Na dostawę po takich cenach nikt umowy zawierać niechce.

Londyn 2 czerwca. Ceny pszenicy znowu się wczoraj obniżyły, a więc zniżenie ich od najwyższego punktu na jakim stały wynosi 22 do 26 szyl. na kwarterze (od 17 gr. 15 do 20 zł. gr. 20 na korcu) i skutkiem tego cały stan handlu większego nabrał zaufania i pewności. Dowozy zboża od poniedziałku były szczupłe, wyjąwszy owsa, którego nadzwyczajnie wiele pojawiło się na targu.

Najnowsze wiadomości z okręgów fabrycznych w Anglii i o handlu wełną.

Leeds 29 maja. Targi zagraniczne wełny w ciągu zeszłego tygodnia nie zbudziły tu żadnych oznak życia. Fabrykanci powiększej części ostrożnie i mało kupują, a uzupełniają tylko zapasy na bezpośrednie, teraz bardzo ograniczone potrzeby, że zaś na rozpocząć się mających jarmarkach niemieckich spodziewają się cen wyższych, dla tego też i tutejsze ceny w ogólności trzymają się dobrze. W składach sukiennych tutejszych od tygodnia mało zrobiono obrotów, a z tego wszystkiego co sprzedano z cienkich artykułów, zabrano na rachunek kupców Amerykańskich, cienkich i średnich sukien na potrzeby krajową wcale prawie nie żądają, i tylko przezornością producentów, którzy produkują i wyroby swoje ścieśnili, zapobieżono znacznemu cen obniżeniu. Zapasy bacząc na obecną porę roku daleko są mniejsze jak bywać zwykły.

Rochdale 27 maja. Dzisiejszy targ na flanelę bardzo szedł opieszale, a niewielu obecnych kupców małe tylko ilości zakupywali. W handlu wełną nie wielki ruch panuje, a handlujący gorzko się użalają na bardzo ograniczone żądanie surowego materiału.

Huddersfield 28 maja. Niewidać tu większego życia w interesach wełnianych i ceny stoją nieporuszone. W handlu włóczką nie ma prawie żadnych obrotów a produkcję jej niemal wszystkie fabryki uszczuplają. Na obstalunki Amerykańskie dosyć teraz pracują i w tych ceny są dość korzystne. Piękna pogoda i inne okoliczności zapowiadają nam przecież lepsze na przyszłość widoki.

KURS GIEŁDY BERLINSKIEJ.

Dnia 8 czerwca 1847 roku.		żądata	płaca
P A P I E R Y.		Tal.	Tal.
Rosyjskie Inskrypcje w Certyf. Hamb. 4%.	—	93	
Rosyjsko-Angielska Pożyczka 5%.	—	110 3/4	
Polskie Obligacje Skarbu 4%.	81 1/2	—	
" Listy Zastawne.	—	95 1/4	
" Listy Zastawne nowe.	—	95	
" Obligacje Udziałowe.	—	95 3/4	
" Obligacje 500 złotych.	80 1/3	—	
Certyfikaty B. P. na Oblig. cząst. lit. A. 300 zł. 5%	—	94 1/4	
lit. B. 200 „ „ „ „	16 3/8	—	
procentowe „ „ „ „	—	32	

SREDNIE CENY ŻYWNOSCI NA OSTATNICH TARGACH WARSZAWY. I PRAGI.

OD RS. KOP. DO RS. K.		OD RS. K. DO RS. KOP.	
Żyta korz. 4 ćw.	5 11 —	Słomy c. 100 f.	27 1/2 —
Pszenicy ditto	7 40 —	Siana fura 1 k.	3 — 4 50 —
Grochu polnego	5 56 —	" „ 2 k.	5 — 7 50 —
" cukrowego	5 77 1/2 —	Słomy fura zw.	1 35 — 2 10 —
Fasoli.	— — —	Drzewa sos. s.	7 44 —
Gryki.	4 27 1/2 —	Wół dobry.	36 45 — 62 10 —
Jęczmienia.	4 46 —	" średni.	28 35 — 36 —
Owsa.	2 37 —	" lichy.	22 95 — 27 —
Maki pszen. pr.	— — —	Cielę.	1 35 — 3 60 —
" ordynarniej	10 88 —	Baran.	— — —
" żytn. pytło.	7 36 —	Wieprz dobry.	14 — 22 —
" gryczanej	— — —	" średni.	10 — 13 —
Kaszy jaglonej.	9 10 —	" lichy.	7 — 9 —
" grycz. zw.	7 53 —	Masła funt.	— 13 1/2 —
" drobniej.	— — —	Sloniny „	— 11 1/2 —
" jęcz. perło.	— — —	Kartofli korzec	1 75 1/2 —
" „ ordyn.	6 25 —	Okowity garn.	1 43 —
Siana cet. 100 f.	— 73 —	Szumówki gar.	— 85 1/2 —

W dniu 11 t. m. przypędzono na targ Pragski z Cesarstwa Rosyjskiego wołów sztuk 525 z różnych miejsc królestwa sztuk 109, ogółem wołów sztuk 634 wieprzy 450 cieląt 1483 z tych zakupili rzeźnicy tutejsi na konsumcję miasta wołów sztuk 466 wieprzy 378 cielęta wszystkie.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 11 czerwca 1847 roku.		ŻADAJĄ	DAJĄ.
		R. sr. kop.	R. sr. kop.
1. WEXLE.			
Berlin 100 talarów	2 M.	90 —	— —
Gdańsk 100 talarów	2 M.	89 — 55 —	— —
Hamburg 300 b. m. k.	2 M.	135 45 —	— —
Londyn funt sterlin.	3 M.	6 — 10 —	— —
Lipsk 100 talarów	2 M.	— — —	— —
Moskwa 100 rub. sr.	1 M.	99 —	— —
Petersburg ditto.	1 M.	99 — 50 —	— —
Paryż 300 franków	2 M.	72 — 60 —	— —
Wiedeń 150 zlr.	2 M.	92 — 10 —	— —
Wrocław 100 talarów	2 M.	89 — 85 —	— —
2. MONETY.			
Rosyjskie Imperjały	—	— —	— —
Holender. dukaty nowe	—	— —	— —
ditto stare ważne	—	— —	— —
Frydrychsdory Pruskie	—	— —	— —
Rosyjskie assygnaty	—	— —	— —
Austrjackie bilety bankowe za 150 zlr.	—	— —	— —
3. PAPIERY.			
Oblig. Skarbowe za 100 rs.	80 —	— —	— —
" „ „ 4% rs.	— —	— —	— —
Listy zastawne nowe białe daw. bez kup. (.)	14 — 44 —	14 — 40 —	— —
" „ „ nowe za 100	— —	— —	— —
Obligacje udziałowe na 300 złp.	— —	— —	— —
Obligacje cząstkowe na 500 złp.	— —	— —	— —
Certyfikaty Banku lit. B na 200 złp.	— —	— —	— —
Serje wylosow lit. na — złp.	— —	— —	— —
Dowody Kom. Centr. Likw. złp.	— —	— —	— —
Wartość kuponu kcp. 28 1/2			